

رتبه‌بندی قطعات متشکله‌ی محور فرهنگی-تاریخی اصفهان از لحاظ شاخص‌های کیفی رنگ با استفاده از مدل برنامه‌ریزی شهری ویکور

بهناز طرفایی جزی^۱، رضا مختاری ملک آبادی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری (بهسازی و نوسازی). دانشگاه پیام نور. اصفهان. ایران

۲- دانشیار جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری. دانشگاه پیام نور. تهران. ایران

چکیده

رنگ از نقش بسزایی در ادراک بصری افراد از فضاهای شهری و کیفیت زیباشناختی این فضاها برخوردار می‌باشد و کاربرد صحیح آن با در نظر داشتن ویژگی‌های اقلیمی-محیطی و فرهنگی شهرها می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در هویت هر شهر داشته باشند. پژوهش کاربردی حاضر نیز؛ تلاشی است در جهت معرفی شاخص‌های رنگ مبتنی بر مولفه‌های کیفی رنگ منظر، جهت استفاده در محور فرهنگی-تاریخی شهر اصفهان. در این راستا، با توجه به یافته‌های فلسفی تحقیق، شاخص‌های کیفی رنگ بر اساس مدل منظر شهری گلکار انتخاب و طبق طیف لیکرت در پرسش‌نامه‌ی متخصصین وزن-دهی شده است؛ سپس از لحاظ این شاخص‌ها با مدل برنامه‌ریزی شهری ویکور به رتبه‌بندی قطعات تشکیل‌دهنده این محور (مجموعه میدان کهنه و مسجد جامع، مجموعه بازار قیصریه، مجموعه میدان نقش جهان، محور چهارباغ، محور چهارباغ بالا و محور چهارباغ صدر) که برحسب نوع عملکردها، کاربری‌ها، موقعیت قرارگیری و دوره تاریخی تفکیک شده اند، پرداخته شده است. طبق نتایج؛ مهم‌ترین شاخص کیفی رنگ، شاخص مشارکت استفاده‌کنندگان از مولفه عملکردی است؛ این اتفاق هدفی فرهنگی و ارزشی برای یک جامعه مدنی است که عناصر شهر با ادراک ذهنی استفاده‌کنندگان فضا و منطبق بر ترجیح آن‌ها ساماندهی شوند. همچنین بهترین قطعات تشکیل‌دهنده‌ی این محور با توجه به شاخص‌های کیفی رنگ براساس شاخص ویکور به ترتیب میدان نقش جهان(۱)، چهارباغ صدر(۰،۵۳)، میدان کهنه (۰،۵۱)، بازار قیصریه(۰،۴۸)، سی‌وسه‌پل (۰،۳۳)، چهارباغ عباسی(۰،۱۴)، چهارباغ بالا(۰،۰۲)؛ به دست آمده و کاملاً مشهود است که قطعات تشکیل‌دهنده‌ی محور فرهنگی-تاریخی اصفهان از نظم محتوایی خاصی در خصوص رنگ پیروی می‌کنند.

کلمات کلیدی: شاخص‌های کیفی رنگ، محور فرهنگی تاریخی اصفهان، مدل برنامه‌ریزی شهری ویکور